

Colecția REGALĂ

Coperta: Stelian BIGAN

Fotografiile de pe copertă și din interiorul acestui volum
sunt realizate de Cristian Radu Nema.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOERESCU, DAN-SILVIU

96 de spuneri și întâmplări memorabile din viața Regelui Mihai I :
docu-drame și mituri istorice / evocate de Dan Silviu Boerescu, însoțite de
consemnări din presă. - București : Integral, 2018

Conține bibliografie

ISBN 978-606-992-205-7

94

© INTEGRAL, 2018

Editor: Costel POSTOLACHE

Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Tipărit la Monitorul Oficial R.A.

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-992-205-7

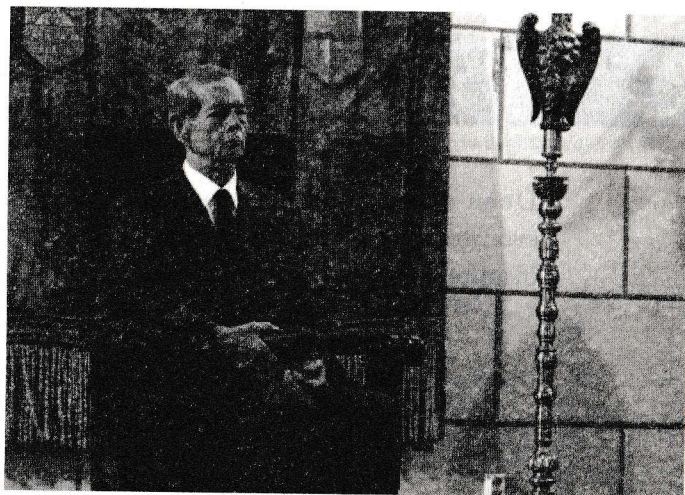
96 de spuneri și întâmplări memorabile din viața Regelui Mihai I

Docu-drame și mituri istorice
evocate de Dan-Silviu Boerescu,
însoțite de consemnări din presă

INTEGRAL

Sumar

23 August 1944 – Proclamația Regelui către Țară
într-un moment critic al istoriei naționale / 9

„N-o să las țara pe mâna unui copil!” / 11

O presupusă înregistrare a ultimei discuții
între Regele Mihai și Mareșalul Ion Antonescu / 11

Președintele american Harry Truman despre atitudinea
Suveranului României din august 1944 / 30

La masă cu Adolf Hitler / 31

De ce n-a fost grațiat Mareșalul Antonescu / 34

Ușa trântită de Vișinski / 34

Greva regală, protestul împotriva guvernului comunist
al lui Petru Groza / 37

Trădarea lui Churchill / 42

Abdicarea forțată din 30 decembrie 1947 / 42

Dosarul de la DIICOT / 45

O lacrimă pe obrazul unui ofițer / 46

101 lovituri de tun / 47

Fără nume de alint! / 47

Regele-Copil / 48

O nouă poreclă(!) / 48

Obligațiuni „de serviciu” / 49
 Detronat de propriul tată / 49
 La Moși / 50
 Micul automobilist la 6 ani / 52
 Mașinile Regelui / 53
 Jaguarul albastru / 54
 Tur de forță la 84 de ani / 55
 Atelierul / 55
 Jeep-uri istorice restaurate personal / 56
 Cum a devenit pilot în timpul unui zbor de coșmar / 56
 „Metravel” / 57
 Povestea avionului favorit / 58
 Cariera militară / 59
 La vânătoare de potârniche cu Carol al II-lea / 59
 O viață sportivă / 60
 Turneele pascale de fotbal / 60
 Tunurile din Navarone / 61
 Elev la Vila Klaus / 61
 Clasa Palatină / 63
 Profesori iluștri / 63
 Un adolescent stângaci / 64
 Vacanță în cetățile dacilor / 64
 Două palme / 68
 Experiența traumatică avută cu amanta lui Carol al II-lea / 69
 O cerere neașteptată / 72
 Imposibila împăcare / 72
 „Elegie” / 73
 Timpul Regelui: a purtat la mână același ceas
 vreme de 75 de ani / 73

La căpătâiul bunicii, Regina Maria / 75
 O actriță italiancă pleacă la mănăstire / 78
 Prima întâlnire cu Principesa Ana de Bourbon-Parma / 79
 Cum se îndrăgostește un Rege / 80
 Dragostea mai presus de orice / 81
 Jurăminte reînnoite / 81
 Profesiile de pe actul de căsătorie de la Atena / 82
 Iubire și prietenie pe viață / 82
 14 familii regale la Nunta de Diamant / 82
 Alegerea („The Choice”) / 83
 Singurele despărțiri / 83
 Mesajele de la Europa Liberă / 83
 Cățeleii regali / 83
 Generozitatea unui tânăr monarh / 84
 Regele și farmacistul după bombardament / 85
 O mână de ajutor / 87
 Coșul cu ouă sparte de la Săvârșin / 90
 „Poema română” / 91
 Grădinarul regal din Hertfordshire / 92
 Refuzul birocrăției / 93
 „Nemuritoarele lucruri mici, ingineresti,
 ale Regelui Mihai” / 94
 Suveranul coboară din mașină și... / 96
 În preajma Crăciunului, la Săvârșin / 98
 Simplitate / 99
 De ce a ordonat Hitler uciderea Regelui Mihai / 99
 Când Securitatea și legionarii din exil
 își dau mâna împotriva Familiei Regale / 104
 Trei minuni cărora le-a fost martor Regele Mihai / 106
 „Citesc Biblia în limba română” / 108

O așteptare de o viață / 109
Părintele Națiunii / 109
Ultima speranță / 110
Referendumul lui Ion Rațiu / 110
„Așa ceva nu se face...”? / 111
Decorații și distincții românești / 112
Ordine și medalii străine / 113
Pro NATO / 113
Întâlnirea cu Părintele Cleopa / 114
Îndemnul adresat tinerilor protestatari după tragedia de la „Colectiv” / 115
Basarabia, parte firească a României / 115
Moștenitoarea / 116
Renunțarea la Legea Salică / 116
Mesajul Principesei Margareta la împlinirea vârstei de 95 de ani de către Majestatea Sa / 119
N-a albit niciodată... / 120
Diagnostiche necruțătoare / 120
Devotatele măicuțe / 120
Ultimele clipe / 121
Fenomen inexplicabil la înmormântarea Suveranului / 121
Pe întunerice / 122
Ana Blandiana despre figura luminoasă a Suveranului / 123
De ce nu poate fi canonizat Regele / 124
Stindardul Regal / 125
Coroana pe stema României / 125
Longevitate voievodală / 125
Testamentul politic al Regelui Mihai I al României / 125
Lămuriri bibliografice / 131

23 August 1944 - *Proclamația Regelui către Țară într-un moment critic al istoriei naționale*

Români,

În ceasul cel mai greu al istoriei noastre am socotit, în deplină înțelegere cu poporul meu, că nu este decât o singură cale, pentru salvarea țării de la o catastrofă totală: ieșirea noastră din alianța cu puterile Axei și imediata încetare a războiului cu Națiunile Unite.

Români,

Un nou guvern de uniune națională a fost însărcinat să aducă la îndeplinire voința hotărâtă a țării de a încheia pacea cu Națiunile Unite. România a acceptat armistițiul oferit de Uniunea Sovietică, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii. Din acest moment încetează lupta și orice act de ostilitate împotriva armatei sovietice, precum și starea de război cu Marea Britanie și Statele Unite. Primiți pe soldații acestor armate cu încredere. Națiunile ne-au garantat independența țării și neamestecul în treburile noastre interne. Ele au recunoscut

10 nedreptatea dictatului de la Viena, prin care Transilvania
ne-a fost răpită.

Români,

Poporul nostru înțelege să fie stăpân pe soarta sa. Oricine
s-ar împotrivi hotărârii noastre libere luate și care nu atinge
drepturile nimănui este un dușman al neamului nostru. Ordon
armatei și chem poporul să lupte prin orice mijloace și cu orice
sacrificii împotriva lui. Toți cetățenii să se strângă în jurul tro-
nului și al guvernului pentru salvarea Patriei. Cel care nu va
da ascultare guvernului se opune voinței poporului și este un
trădător de țară.

Români,

Dictatura a luat sfârșit și cu ea încetează toate asupririle.
Noul guvern înseamnă începutul unei ere noi în care drepturile
și libertățile tuturor cetățenilor țării sunt garantate și vor fi
respectate. Alături de armatele Aliate și cu ajutorul lor, mobi-
lizând toate forțele națiunii, vom trece hotarele impuse prin
dictatul nedrept de la Viena, pentru a elibera pământul Tran-
silvaniei noastre de sub ocupația străină.

Români,

De curajul cu care ne vom apăra cu armele în mână inde-
pendența împotriva oricărui atentat la dreptul nostru de a ne
hotări singuri soarta depinde viitorul țării noastre. Cu deplină
încredere în viitorul neamului românesc, să pășim hotărâți pe
drumul înfăptuirii României de mâine, a unei României libere,
puternice și fericite.

„Nu o să las țara
pe mână unui copil!”

„Până când Regele va deveni cu vârsta și mintea ca să-și
dea seama de problemele statului, vă rog să luați notă de
acest lucru, nimeni nu va putea să-i supună problemele de
stat și oricine și pe orice treaptă s-ar găsi în stat, va fi desti-
tuit de mine. Nimeni nu va trece prin fața Palatului decât
ca să se închine în fața unui simbol. El este un simbol și nu
are dreptul să se amestece în conducerea statului”, a spus
Generalul Ion Antonescu.

O presupusă înregistrare
a ultimei discuții
între Regele Mihai
și Mareșalul Ion Antonescu

„Atenție, lăsați aparatele deschise. În curând vom trans-
mite în cadrul Radiojurnalului un comunicat important
pentru Țară”. Așa suna anunțul crainicului la 23 August
1944, ziua care a schimbat cursul istoriei lumii. În seara lui
23 august, către ora 20.30, la solicitarea lui Vasile Ionescu,
directorul Societății Române de Radiodifuziune, discursul
Regelui Mihai I a fost imprimat de trei ori de o echipă a
Radioului, echipă condusă de inginerul Alexandru Lohan,
aflăm din volumul *Istoria trece, cuvântul rămâne. Mărturiile
ultimului director al Societății Române de Radiodifuziune din
perioada precomunistă*. „Am făcut trei imprimări pe discuri

12 speciale decelit, pe care le avea în folosință exclusivă numai Radiodifuziunea și aceasta pe considerentul de a avea posibilitatea să aleg spre difuzare pe cel mai bine imprimat și totodată să avem imprimări în plus pentru orice eventualitate neprevăzută”. Mai departe, scrie istoricul Florian Bichir, în cartea *Război în eter. 23 august 1944 pe unde radio. Dezinformare și propagandă*, către ora 20.00, Vasile Ionescu i-a telefonat lui Nicolae Rădulescu, directorul adjunct al emisiei, cerându-i să anunțe la microfon din 15 în 15 minute iminenta difuzare a unui important comunicat. Ionescu scrie că el însuși ar fi dictat textul respectivului anunț care suna „Atenție, lăsați aparatele deschise. În curând vom transmite în cadrul Radiojurnalului un comunicat important pentru Țară”. Vasile Ionescu a primit documentele adiacente Proclamației Regale în jurul orei 22.05, a mers cu ele la Radio, i-a convocat în biroul său pe Victoria Constanța Gheorghiu, secretara Direcției Generale, pe Nicolae Rădulescu, director adjunct al emisiei, pe inginerul Valentin Bude, șeful studiourilor și al serviciului tehnic, căruia i se încredințase un exemplar din cele trei discuri imprimate, pe Rodica Gologan, controlarea generală a programelor, pe Valentin Dimitriu, unul dintre crainicii de serviciu, pe Constantin Plopșoru, inspector însărcinat cu coordonarea pazei, dar și pe ofițerul german însărcinat cu emisiunea „Ora Germaniei”, care a fost imediat anihilat.

Cum ora Radiojurnalului trecuse, Gheorghe Soare, Valentin Dimitriu și Aurora Bălăceanu au citit documentele asociate Proclamației Regale după încheierea programului informativ și după prima difuzare a Proclamației Regelui Mihai. Prima lectură a respectivelor documente a fost făcută

de Nicolae Rădulescu, documentele au fost traduse și citite și în limba franceză de crainicul Dyspré Paleologu.

Reacția germană a fost imediată. În dimineața zilei de 24, pe la ora 5.30, deja au început bombardamentele germane și s-a distrus inclusiv partea din Palatul Regal unde a fost arestat Mareșalul Ion Antonescu. Regele însă plecase noaptea din București, la Poiana, în Gorj. Clădirea Radioului a fost bombardată de mai multe ori, începând din dimineața zilei de joi, 24 august 1944 și emisia s-a întrerupt. 16 lucrători ai Radioului au murit în clădirea din strada General Berthelot. Istoricul Eugen Denize vorbește de 4 morți, angajați ai Radio și zece militari care asigurau paza, iar alți cinci angajați și doi militari răniți. Emisiunile erau lucrate și transmise dintr-un studio improvizat aflat într-o casă din strada General Berthelot nr. 71.

Despre cum a fost pregătit actul de la 23 August de Regele Mihai aflăm din *Dosarul-problemă 23 August 1944*, făcut public de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Anton Dumitrescu, ajutor al comandantului Batalionului de Gardă (1940-1944), a fost cel care i-a adus la cunoștință lui Antonescu arestarea sa. Iată cum povestește el evenimentele care au marcat soarta României: „Mareșalul absorbit de nevoile frontului și de alte necazuri venea tot mai rar la Rege, astfel că în noaptea de 22 august de acord cu cei din jur și bineînțeles cu știrea celor de la Cairo se stabilește ca arestarea, deci ruperea de nemți să se facă în ziua de 26 august 1944 la Palatul din București. Primesc ordinele de urmare direct de la Rege, care mă reține în casă pentru a nu mai lua contactul nici cu familia mea, care era în incinta palatului. Adjutant de serviciu era

14 colonelul Ionescu Emilian. Generalul Sănătescu, în urma celor discutate în 2 cu Regele, hotărâse ca să aplice lovitura chiar în ziua de 23 august 1944, fiindcă până la 26 august 1944 se puteau întâmpla multe. Zis și făcut. Sănătescu merge la Președinție unde invită pe Mareșalul I. A. cu vicepreședintele Consiliului de Miniștri și câțiva miniștri mai importanți într-un consiliu restrâns la Palat la ora 17.00". În timp, povestește el mai departe, „îi înprospătez nominal ofițeri care încadrau compania din Calea Victoriei plus ofițeri de la serviciile Batalionului, pe care îi putem folosi după caz, îmi indică locul unde să fie închiși cei arestați – amenajând împreună cu Ioanițiu Mircea – fișierul de haine unde au făcut niște orificii pentru a intra aer necesar celor arestați, eu îmi aduc subofițerii și le pun în vedere că vor sta permanent lângă mine fără a se mai duce la Batalion și vor face ce fac eu la timpul potrivit”.

Între timp sosește la casa regelui colonelul Dămăcianu, șeful Statului Major la Comandamentul Militar al Capitalei. Este primit imediat de Rege și după câteva minute, pleacă. Îi comunicase cele ce vor urma”.

În sufragerie, Regele se întreținea cu mai multe persoane din anturajul său, iar pe la ora 15.30-16.30 a sosit și Mareșalul Ion Antonescu, care a fost condus de adjutantul de serviciu în sufrageria din casa de locuit. „Aici, mareșalul s-a scuzat că a trebuit să vorbească la telefon cu Clodius, în plus ce am mai putut auzi cu întreruperi despre arma secretă pe care nemții o vor pune-o în acțiune, după care Regele se scoală în picioare la ora 16.59 și vorbește Mareșalului cu emoție: «Domnule Mareșal, tăvălugul morții apasă greu asupra Moldovei și este amenințată și restul țării, amândoi

vom da socoteală lui Dumnezeu și istoriei». Acum Ioanițiu Mircea îmi face semnul convenit și eu intru în sufragerie urmat de cei 3 subofițeri, salut pe Rege și mă îndrept spre Mareșal spunându-i «Domnule Mareșal, din Înalt Ordin sunteți arestat», fac semnalul de executare subofițerilor. În acest moment, Regele a ieșit din încăpere. După ce au trecut peste starea de șoc, Anton Dumitrescu i-a încadrat pe Mareșal și pe cei care-l însoțeau și i-a scos din sufragerie prin coridorul din fața biroului. Între timp s-a deschis poarta mare, iar mașinile Mareșalului și ale lui Ică Antonescu au intrat în curte împreună cu mașinile de escortă. Li s-a dat ordin tuturor să coboare din mașini, iar armamentul și muniția au fost predate lângă peretele Palatului, iar personalul militar și civil au fost duși sub escortă în subsolul palatului. După citirea *Proclamației către Țară*, au fost eliberați. În tot acest timp, populația se plimba prin fața Palatului fără să știe ce se petrece înăuntru. Regele, împreună cu Sănătescu, Ionescu Emilian și Ioanițiu au redactat *Proclamația către Țară*”. (www.adevarul.ro)

O stenogramă a unei presupuse înregistrări a discuției dintre Mareșalul Ion Antonescu și Regele Mihai, din 23 august 1944, a fost făcută publică pe blogul istoricului George Damian.

Inițial, documentul fusese identificat la Arhivele Naționale de istoricul Mircea Vălcu-Mehedinți și publicat de revista ART-EMIS. Cum era de așteptat, documentul a stârnit discuții aprinse în blogosferă, momentul 23 august fiind în continuare unul controversat.

Practic, documentul ar reda discuția care a precedat întoarcerea armelor de către România în Al Doilea Război Mondial.

Gheorghe Brătianu: „În dimineața zilei de 22 August, trupele rusești erau la 20 km de Bolgrad, 10 km de Bârlad și 5 de Bacău. Dezastrul total se apropia cu pași repezi, iar pe front armatele române, în fața retragerii germane se predau sau atacau pe germani. În București, Mareșalul Antonescu discuta cu Clodius ultimele amănunte privind încheierea unei convenții comerciale, care nu era altceva decât o crimă, căci procentele de cereale, oleaginoase și petrol erau sporite, iar resursele nu mai puteau fi asigurate, față de perspectiva pierderii teritoriului într-o cadență uluitoare. În aceste împrejurări am vizitat, la ora 11 ½ a.m., pe atașatul militar al Turciei, rugându-l să comunice din partea opoziției unite, printr-un cod stabilit între blocul național și aliați, întrebarea pe care o adresam celor trei mari puteri și anume:

1. Admit Națiunile Unite ca România să declare în mod unilateral, în termen de trei zile (respectiv până în seara de 24 august, ora 24.00), că încetează lupta?

2. Admit Națiunile Unite ca această declarație să fie făcută de încă Mareșalul Antonescu? Puneam această întrebare pentru că răspunsul afirmativ ar fi putut înlătura calificarea celor doi Antonești drept criminali de război.

3. Pot Națiunile Unite să ne dea un răspuns încă în cursul zilei de 22 august?

Cifrul a fost expediat la Cairo și Ankara, primul la ora 12.40, al doilea la ora 14.00. La ora 17.00 atașatul militar al Turciei a remis secretarului meu răspunsul:

1. Punctul 1 din chestionarul blocului democratic este admis fără rezerve, cu adăogirea că o notă scrisă va trebui remisă de Ministrul României la Ankara, celor trei ambasadori ai Națiunilor Unite, în cel mult 24 ore de la proclamația adresată prin Radio, românilor.

2. Se admite Mareșalul Antonescu, însă guvernul va trebui să se retragă după încheierea armistițiului și semnarea lui la Moscova. Prin aceasta, aliații renunță la calificarea de criminali de război, cu condițiunea ca cei doi Antonești să recunoască, în preambulul Armistițiului, înfrângerea și să semneze actul.

3. Se insistă că este ultima ocazie de a ne asigura un viitor demn de vechile prietenii ce le-am avut cu aliații și de memoria lui Titulescu.

La ora 17.15, Blocul Democratic a luat cunoștință de răspuns, hotărând a face imediat demersurile necesare pe lângă Mihai Antonescu și a se obține o întrevvedere cu Mareșalul Antonescu. În același timp am trimis pe domnul Bebe Brătianu la Rege, pentru a-L pune în curent cu evoluția situației.

Condițiile armistițiului erau:

1. Teritoriale – frontiera din 1940.
2. Demobilizarea a ½ din armată, iar 20 divizii să ocupe Ardealul de Nord.
3. Economice – 1.000.000.000 plătibili în 4 ani în mărfuri.
4. Politice – garnizoane în Moldova în orașele capitală de județ pe timp de 5 ani.

Fiecare punct avea mai multe paragrafe ce urmau a fi discutate la Moscova.

La ora 19, Regele mi-a comunicat prin secretarul său că a obținut suprimarea garnizoanelor, reducerea efectivelor pentru Ardeal și că de urgență încheierii armistițiului depind îmbunătățirile condițiilor economice și financiare. În ce privește chestiunea reacțiunei germane, întrucât ea nu fusese pusă de Aliați, urma să se ceară ca germanii să părăsească țara în 7 zile, iar la prima agresiune să declarăm Germaniei război. Blocul Democratic a aprobat raportul și a hotărât facerea ultimului demers pe lângă guvern.

La ora 20, Mihai Antonescu a fost primit de domnul C. Brătianu, declarându-se în totul de acord cu hotărârile luate și luându-și angajamentul să convingă pe Mareșal de a nu pierde ultima ocazie de a se salva.

Regele mi-a declarat deschis că se teme ca lăsând pe Antonești să semneze armistițiul, aceștia vor încerca să se cramponeze de putere, ceea ce nu mai poate admite. Mi-a indicat și a insistat asupra faptului că nu are nici o încredere în Antonești și că El personal și-a ales garda pentru sine de 23 august, înarmând suplimentar gradații și a adăugat că și-a luat toate măsurile ca lovitura să reușească, însă trebuie grăbită, și terminată chiar a doua zi. Iar motivul adevărat pentru care venise era următorul: să se constituie chiar în acea noapte un nou guvern, pentru orice eventualitate. În fața insistenței Regale, am chemat pe domnii Dinu Brătianu și Pătrășcanu, arătându-le situația. Am promis Regelui că la ora 7 ½ din a doua zi, va avea lista guvernului și am plecat apoi însoțindu-l pe jos până la Fundația unde Regele a trimis pe caporal înainte și apoi s-a strecurat după el, prin aripa neterminată. Probabil că se înțelesese cu sergenții din postul de la stradă și cu ostașii din gardă.

La înapoiere, soția mi-a comunicat că în convorbirea avută cu caporalul ce însoțise pe Rege, acesta i-a declarat că pe tot parcursul distanței de la Palat la mine, Regele l-a înjurat pe Mareșal și pe soția sa, gratificându-i cu diverse epitete foarte populare.

La ora 1.00 am primit o comunicare telefonică de la Mihai Antonescu, care mă anunța că Mareșalul, în urma expunerii sale și a vizitei domnului Mihalache, a hotărât convocarea unui consiliu de miniștri plini pentru 23 august ora 10, unde sunt rugat să iau parte ca delegat al Blocului Democratic.

La ora 2.00, într-o scurtă vizită la domnul C. Brătianu, am aflat că guvernul era constituit și gata să facă față oricărei eventualități (Se va intercala lista). Am remis lista secretarului meu, care a înaintat-o la Palat, la ora 7 dimineața; în același timp i-a remis-o Regelui și generalului Sănătescu.

La ora 10.00 m-am prezentat la Președinție. La ora 10 ¼ a sosit și Mareșalul, încruntat, cu cravașa în mână, răspunzând rece și distrat la plecaciunile care i se făceau. Luau parte la Consiliu: Mihai Antonescu, I. Petrovici, Atto Constantinescu, Petre Ionescu, I. Marinescu, Marian, General Șteflea, Piky Vasiliu, Col. Elefterescu etc. Redau textual discuțiile urmate:

Mareșal Ion Antonescu: Domnilor, domnii din opoziție au găsit de cuviință să se constituie în bloc și să trateze pacea peste capul Guvernului. Recunosc, este un act de curaj, dar răspunderea o are Mareșalul Ion Antonescu, singurul care are drept să aprecieze asupra chestiunei de a se încheia sau nu un armistițiu cu U.R.S.S. Nu D-lor (arătând spre mine și ridicând tonul) și probabil complicele dumnealor,